

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoPr/3/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618201753
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4618201753.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobkyne: M.. M. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, J., zastúpená Advokátska kancelária GEREG & MESSINGEROVÁ, s.r.o., so sídlom Horná Strieborná 4, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 253 011, proti žalovanej: J. Z., zastúpená JUDr. Lucia Sklenárová, advokátka so sídlom SNP 94, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 45 018 715, o vyslovenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 11. apríla 2019, č. k. 11Cpr/27/2018-79, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej voči žalobkyni priznáva náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Topoľčany, ako súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 11.04.2019, č. k. 11Cpr/27/2018-79 pri právnom posúdení podľa § 6 ods. 1 písm. b/, § 6 ods. 2, § 9 ods. 1 Zák. č. 317/2009 Z. z., o pedagogických zamestnancoch, § 63 ods. 1 písm. d/ a § 61 ods. 1 Zák. práce, ako nedôvodnú zamietol žalobu žalobkyne vo vzťahu k žalovanej, ktorou sa táto domáhala vyslovenia neplatnosti pracovného pomeru výpoveďou.

2. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP s tým, že žalovanej majúcej v tomto konaní úspech, ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu týchto trov v plnej výške.

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania súd prvej inštancie nemal za preukázanú dôvodnosť podanej žaloby žalobkyňou. Strany sporu v konaní zhodne uviedli, že výpoveď bola daná a zároveň aj doručená žalobkyni riadne v písomnej forme v jeden deň, t. j. 29.05.2018. Listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa na č. l. 64 až 66, ako aj výsluchom strán sporu a výsluchom svedkýň M.. Y. a M.. A. bolo preukázané, že predmetná výpoveď bola riadne prejednaná odborovou organizáciou v mieste pracoviska žalobkyne. Argumentáciu žalobkyne, že výpoveď jej nebola doručená v lehote podľa § 63 ods. 4 Zák. práce, t. j. v lehote dvoch mesiacov, kedy sa o dôvode výpovede zamestnávateľ pre porušenie pracovnej disciplíny dozvedel, súd nepovažoval za dôvodnú, pretože plynutie lehoty, na ktoré poukazuje žalobkyňa sa vzťahuje na výpovedný dôvod podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zák. práce, a nie na výpovedný dôvod podľa § 63 ods. 1 písm. d/ Zák. práce, pre ktorý aj žalovaný pracovný pomer so žalobkyňou ukončil. Výpovedný dôvod, tak ako bol naformulovaný vo výpovedi zo dňa 29.05.2018 obsahuje skutkové okolnosti tak, že vo svojom súhrne tvoria skutok nezameniteľný s inými skutkami.

4. Ide predovšetkým o formuláciu, že dňa 12.01.2017 bola žalobkyňa právoplatne odsúdená na trest odňatia slobody podmienene na tri roky so skúšobnou dobou v trvaní päť rokov, čo sú jedinečné a nezameniteľné údaje v danej veci, ktoré presne korešpondujú s údajmi v registri trestov. Vzhľadom k tomu, že žalovaný vo výpovedi špecifikoval, že tým, že žalobkyňa právoplatným odsúdením prestala spĺňať predpoklady ustanovené právnymi predpismi na výkon dohodnutej práce, konkretizoval výpovedný dôvod tak, že nie je možné ho subsumovať pod iný výpovedný dôvod a teda namietat skutočnosť, že vo výpovedi sa neuvádzal v číselnom poradí konkrétny dôvod podľa číselného poradia podľa § 63 ods. 1 písm. d/ Zák. práce. Uvedené je síce menšou formálnou chybou, avšak nie v tom rozsahu, aby bolo možné konštatovať, že takáto výpoveď je neplatná.

5. Súd mal takisto za preukázané, že žalobkyňa prestala spĺňať predpoklady ustanovené právnymi predpismi na výkon dohodnutej práce, ktorými predpokladmi podľa § 6 Zák. č. 317/2009 Z. z., sa rozumie bezúhonnosť, ktorú bezúhonnosť stratila žalobkyňa tým, že bola právoplatne odsúdená rozsudkom NS SR sp. zn. 5To/11/2016 zo dňa 12.01.2017 pre úmyselný trestný čin, resp. zločin. Táto skutočnosť bola v konaní preukázaná listinnými dôkazmi, výsluchom strán, pričom zamestnanec, ako to vyplýva z ustanovenia zák. č. 317/2009 Z. z., musí spĺňať bezúhonnosť po celý čas výkonu pedagogickej alebo výkonu odbornej činnosti, inak nespĺňa predpoklady ustanovené právnymi predpismi. S poukazom na kontext uvedených dôvodov, súd prvej inštancie podanú žalobu, ako nedôvodnú zamietol.

6. Návrh na doplnenie dokazovania výsluchom svedkyne Mgr. K., ako bývalej riaditeľky školy súd zamietol, pretože navrhnutá svedkyňa mala preukazovať okolnosti informovania o jej odsúdení zo strany žalobkyne, pričom táto skutočnosť, resp. jej preukazovanie je pre účel tohto konania nepotrebná a nepodstatná.

7. Proti tomuto rozsudku z dôvodov zakotvených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP podala včas odvolanie žalobkyňa. Uviedla, že sa domáha zmeny napadnutého rozhodnutia tak, aby žalobe zo dňa 02.07.2018 bolo v celom rozsahu vyhovené, alternatívne navrhla zrušenie prvoinštančného rozsudku podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP s následným zrušením veci a vrátením súdu prvej inštancie na nové prejednanie veci.

8. Trvá na výpovedi M. T. K., ako svedkyne v tomto spore, pretože nie je možné konštatovať, že by jej výpoveď pre účel tohto konania bola nepodstatná. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo dňa 13.02.2017, č. k. PK-2T/29/2015, kedy súd rozhodoval o započítaní skúšobnej doby určenej rozsudkom NS SR zo dňa 12.01.2017, sp. zn. 5To/11/2016 do celkovej doby, dobu počas ktorej v skúšobnej dobe určenej Špecializovaným súdom v Pezinku zo dňa 02.07.2017 PK-1T/16/2014-1828 spĺňala podmienky pre takýto postup.

9. Napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v nadväznosti na vytýkaný nedostatok skutkových zistení vyššie uvedených, avšak aj v súvislosti s akceptovaním ust. § 9 ods. 1 zák. č. 317/2009 Z. z., o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bezúhonnosť v citovanom ustanovení je vymedzená situáciou, že trestná činnosť nesúvisí s pedagogickou činnosťou, čo je v danom spore nepochybne dané.

10. V texte danej výpovede absentuje konkretizovanie, ktoré zo štyroch alternatív uvedených v zák. č. 311/2001 Z. z., v ust. § 63 ods. 1 písm. d/ je tou alternatívou, na základe ktorej došlo k ukončeniu pracovného pomeru žalobkyne výpoveďou. Nevypočítím bývalej riaditeľky žalovaného Mgr. K. nebola objasnená skutočnosť, ako bola táto osoba informovaná o odsúdení žalobkyne z januára 2017. K výpovedi z pracovného pomeru došlo po lehote danej zákonom a to tak lehote subjektívnej, ako aj lehote objektívnej. Štatutára svojho zamestnávateľa informovala v priebehu nasledujúceho mesiaca od odsúdenia. Neskorší postup zamestnávateľa vyžiadanim si výpisu z registra trestov považuje za účelové konanie, pretože až do dňa dania výpovede ani nový štatutár na jej osobnú situáciu nijako nereagoval. Spúšťacím mechanizmom sa stalo anonymné podanie, pričom aj stanovisko MŠ SR k situácii nevychádza z platného zákona o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch, ak paušalizuje akékoľvek odsúdenie vo vzťahu k bezúhonnosti výkonu pedagogického zamestnanca.

11. U žalovanej pracovala 17 rokov, pričom táto nikdy voči žalobkyne žiadne výhrady nemala. K jej odsúdeniu došlo za situácie, kedy sa konštatovalo z hľadiska fáz spáchania trestného činu, že ide o štádium pokusu, ktoré konanie vyplývalo z podnikateľskej činnosti. Nespáchala teda skutok

takého charakteru, ktorý by bol v súvislosti s výkonom pedagogickej alebo odbornej činnosti. Okrem predmetného trestného konania sa nedopustila iného porušenia zákona a žije bezúhonnými životom. Rozhodnutie súdu prvej inštancie napadla odvolaním, vychádzajúc z nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočne vykonaného dokazovania, ktoré žalobkyňa navrhla vykonať.

12. Žalovaná v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobkyne uviedla, že navrhuje KS, aby po preskúmaní odvolania žalobkyne rozsudok OS Topoľčany 11Cpr/27/2018 zo dňa 11.04.2019 potvrdil a priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Samotný dôvod výpovede bol po skutkovej stránke vymedzený tak, aby ho nebolo možné zameniť. V danom prípade nemožno prihliadať ani na uplynutie lehoty, na ktoré žalobkyňa v súvislosti s ust. § 63 ods. 4 Zák. práce poukazuje, pretože toto ustanovenie sa vzťahuje na výpovedný dôvod podľa § 63 ods. 1 písm. e/, a nie na výpovedný dôvod podľa § 63 ods. 1 písm. d/, podľa ktorého žalovaná so žalobkyňou ukončila pracovný pomer.

13. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení na písomné vyjadrenie žalovanej k jej odvolaniu uviedla, že tvrdenia žalovanej obsiahnuté v tomto vyjadrení považuje za nepodstatné. Ak sa mala skúmať bezúhonnosť žalobkyne, tak sa malo postupovať podľa § 9 zák. č. 317/2019 Z. z., pri výpovedi danej žalobkyňou a takisto mala byť zohľadnená aj skutočnosť, ktorá by vyplynula z výpovede svedkyne Mgr. K..

14. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý včas podaným odvolaním napadla žalobkyňa, aplikáciou procesného postupu podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario), následne dospievajúc k tomu záveru, že podané odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. V danom prípade súd prvej inštancie rozhodujúci o uplatnenom žalobnom nároku žalobkyne pri dodržaní myšlienkového postupu hodnotenia dôkazov podľa § 191 ods. 1 CSP, t. j. jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti, v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý následne správne posúdil podľa ním odcitovaných ustanovení hmotnoprávných predpisov (§ 63 ods. 1 písm. d/ a e/, § 63 ods. 4, § 61 ods. 1 písm. d/ Zák. práce, § 9 a § 6 ods. 1 písm. b/ zák. č. 317/2009 Z. z.). Vzhľadom na uvedené, odvolací súd napadnutý - zamietajúci prvoinštančný rozsudok, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a to aj vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov konania. V ďalšom odvolací súd odkazuje na rozsah a predovšetkým aj obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

17. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd poznamenáva, že v júni 2009 bol prijatý zákon č. 317/2009 Z. z., ktorý upravuje nielen práva a povinnosti najmä pedagogických a odborných zamestnancov, ale aj predpoklady na výkon pedagogickej a odbornej činnosti. Z dikcie samotného ust. § 9 ods. 1 cit. zák. vyplýva, že za bezúhonného sa považuje ten, kto nebol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, alebo za trestný čin spáchaný z nebanlivosti v súvislosti s výkonom pedagogickej činnosti alebo s výkonom odbornej činnosti. Bezúhonnosť sa preukazuje pred nástupom do zamestnania výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace. Z vyššie uvedeného vyplýva, že pedagogickým zamestnancom nemôže byť ten, kto bol odsúdený za akýkoľvek úmyselný trestný

čin alebo za nedbanlivostný trestný čin, ktorý spáchal v súvislosti s výkonom pedagogickej alebo odbornej činnosti. Bezúhonnosť sa preukazuje pred nástupom do zamestnania a okrem toho, že je splnenie je predpokladom prijatia do pracovného pomeru, je predpokladom aj pre jeho ďalšie trvanie. Zákon vo svojich ustanoveniach neupravuje konkrétnejšie lehotu, v ktorej by si zamestnanec mal splniť svoju oznamovaciu povinnosť ohľadne straty bezúhonnosti, resp. podania obžaloby voči nemu za spáchanie úmyselného trestného činu alebo trestného činu spáchaného z nedbanlivosti v súvislosti s výkonom pedagogickej činnosti, avšak má sa tak stať bezodkladne. V prejednávanej veci je nad všetky pochybnosti zrejmé, že žalobkyňa spáchala úmyselný trestný čin v štádiu pokusu, za ktorý bola právoplatne odsúdená a preto nemôže byť s poukazom na ust. § 9 ods. 1 zák. č. 317/2009 Z. z., bezúhonná. Odvolávka žalobkyne v tejto súvislosti na to, že jej trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s pedagogickou činnosťou je vzhľadom na charakter spáchaného trestného činu, ktorý bol úmyselný, nedôvodná.

18. Podľa § 63 ods. 1 písm. d/ Zák. práce môže dať zamestnávateľ zamestnancovi výpoveď z dôvodu, že tento nespĺňa predpoklady ustanovené osobitnými predpismi na výkon dohodnutej práce. Ide totiž o také predpoklady, ktoré musia byť zakotvené vo všeobecne záväzných právnych predpisoch. Hoci zamestnanec pri vzniku pracovného pomeru spĺňal predpoklady ustanovené osobitnými predpismi, za trvania pracovného pomeru sa situácia môže zmeniť. Nesplňanie stanovených predpokladov na výkon dohodnutej práce alebo požiadaviek, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou na riadny výkon práce zamestnanca (§ 63 ods. 1 písm. d/ Zák. práce) nemusí byť časovo obmedzené. Výpovedný dôvod môže byť daný už dlhší čas, kým sa zamestnávateľ rozhodne uplatniť ho, musí však trvať v čase, keď výpoveď z pracovného pomeru zamestnancovi bola daná (R 38/1979). Podľa ustanovenia § 68 ods. 1 písm. a/ Zák. práce, môže zamestnávateľ okamžite skončiť pracovný pomer výnimočne, to iba vtedy, ak bol zamestnanec právoplatne odsúdený pre úmyselný trestný čin, pretože zamestnanec tak stráca bezúhonnosť. Záverom odvolací súd poznamenáva, že určité pracovné pozície si vyžadujú splnenie osobitných predpokladov, medzi ktoré patrí aj bezúhonnosť zamestnanca. V danom prípade súd prvej inštancie na strane žalobkyne v súvislosti s jej právoplatným odsúdením za úmyselne spáchaný trestný čin v štádiu pokusu správne vyhodnotil, ako stratu bezúhonnosti v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 317/2009 Z. z., o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a z uvedeného dôvodu podanú žalobu žalobkyne zamietol. Súd prvej inštancie aj z hľadiska špecifikácie výpovedného dôvodu pre žalobkyňu vo výpovedi zo dňa 29.05.2018 správne výpovedný dôvod kvalifikoval tak, že predmetná výpoveď spĺňa formálne náležitosti, nakoľko výpovedný dôvod vo výpovedi obsiahnutý je nezameniteľný.

19. S prihliadnutím na tieto dôvody v ich vzájomnom kontexte, odvolací súd podané odvolanie žalobkyne vyhodnotil ako nedôvodné a rozhodol o ňom tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

20. O náhrade trov tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že ich náhradu v plnom rozsahu priznal žalovanej voči žalobkyňi, pretože to bola žalovaná, ktorá mala v odvolacom konaní úspech. O výške týchto trov rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, vyšší súdny úradník na súde prvej inštancie (§ 262 ods. 1 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).